

EM 2019/17
26.09.19.
Peter Olsen

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2019 om ændring af landstingslov om indkomstskat (Naalakkersuisoq for Finansier og Nordiske Anliggender)

Arbejde skal kunne betale sig og man skal kunne leve af den løn man har. Sådanne ord og udmeldinger er vigtigere end nogen sinde før her i landet. Jo, disse er sande ord; arbejdet skal kunne betale sig og man skal kunne leve af sin løn.

I dette store land med mange fjorde og med et spredt bosætningsmønster, lever vi som en lille befolkning, og netop derfor er vi mere eller mindre i familie med hinanden eller er bekendte og når der er sket et eller andet, et eller andet sted, finder vi som regel meget hurtigt ud af det.

Her i dette store vidtstrakte land har vi som få indbyggere forskelligartet levevis og har gennem historien haft gode og dårlige oplevelser og vi er nået til en situation hvor vi står med store udfordringer; Vi har masser af sociale udfordringer, masser af udfordringer på sundhedsområdet, der sker stort omsorgssvigt og misbrug af børn og unge, alkohol, manglende uddannelse samt ikke mindst er der blandt mange af vores borgere manglende lyst til at få sig en beskæftigelse.

Vi hører alt for tit at nogle af vores medborgere ligefrem lider af arbejdsvægring.

Flertallet af de vægrende begrundes dette med at lønnen er for lav, at man ikke kan leve af lønnen samt manglende stabilitet på arbejdsmarkedet.

Disse hører i en gruppe af mennesker som vi har brug for i fiskeindustrien, inden for rengøringsbranchen, inden for turismefagene, i servicefagene samt mange andre faggrupper.

Hvis vi skal få disse folk til at få lyst til at arbejde og hvis vi skal få arbejdet til at kunne betale sig samt opnå, at de kan leve af deres løn, så er indførelse af beskæftigelsesfradraget en del af løsningen.

Ja; det er korrekt, at vi skal øge incitamentet til at få sig en beskæftigelse samt at det med at have et lønnet job skal kunne betale sig, ligesom man skal kunne leve af den løn som man tjener.

Derfor vil Inuit Ataqatigiit understrege, at vi støtter intentionerne om at indføre beskæftigelsesfradrag.

Dog kan vi ikke støtte det af Naalakkersuisut fremlagte forslag i sin nuværende form.

Vi ønsker at man og nøje forarbejder.

Inuit Ataqatigiit mener, at såfremt der skal indføres beskæftigelsesfradrag, så skal dette kun være til gavn for den befolkningsgruppe der får størst gavn af dette – det vil sige lav- og mellemindkomstgruppen.

I Naalakkersuisuts forslag vil enhver borger der har en årsindkomst op til 386.000 kr. – hvilket vil sige med en månedsindkomst på 32.000 kr. få fuldt beskæftigelsesfradrag, og denne udfases indtil en årsindkomst på 606.000 kr.

Hvilket kort sagt vil sige, at folk med indkomster indtil 600.000 kr. vil få et beskæftigelsesfradrag.

Man har regnet ud, at en lønmodtager gennemsnitligt vil få 4.214 kr. mere at gøre godt med om året, det vil sige, at lønmodtagerens lommepenge øges med 351 kr. om måneden ved en indførsel af beskæftigelsesfradraget.

Ja, 4.214 kr. om året og 351 kr. om måneden er i og for sig et ok resultat, og man må sige, at det bedre er ingenting.

Men desværre vil Inuit Ataqatigiit sige, at vi ikke stiller os tilfredse med så ringet et resultat.

4.214 kr. om året og 351 kr. om måneden er for lille et indkomstløft for folk i lavlønsgruppen.

Hvis incitamentet til at få sig varig beskæftigelse skal opnås og hvis man skal kunne leve af den arbejdsindkomst man får, må vi søsætte større initiativer og ofre mere.

Inuit Ataqatigiit mener, at den gruppe der vil få gavn af beskæftigelsesfradraget er for stor eller for spredt om man vil; hvis der skal være mening med målet og hvis det skal opnås på en nemmere måde, så skal gruppen af folk der får gavn af beskæftigelsesfradraget indskrænkes, og dem der vil få gavn af fradraget skal være lavlønsgruppen som har det største behov, hvilket vil sige, lav- og mellemindkomstgruppen, det være sig årsindkomster op til 250.000 kr. Inuit Ataqatigiit mener ikke at rige mennesker som ovenikøbet har indkomster op til halv million kr. om året skal medtages i gruppen af folk der får gavn af beskæftigelsesfradraget.

Nej sådan skal vi ikke skrue samfundet sammen; folk med høje indkomster skal ikke stikke snablen med i de fattiges lommer og suge penge ud af dem.

Derfor ønsker Inuit Ataqatigiit at man nøje overvejer hvilke befolkningsgrupper man indlemmer i gruppen af folk der får gavn af beskæftigelsesfradraget. Det er ikke besværet værd at indlemme folk med en årsindkomst på halve millioner i gruppen der får gavn af den kommende beskæftigelsesfradragets ordning.

Flere skal have del af lagkagen, og hvis vi gør det, så kan vi være helt sikre på, at de får en større kage ud af det. For det er jo egentlig det vil ønske at opnå. Vi ønsker at give en større kage til lav- og mellemindkomstgruppen.

Men det skal heller ikke være sådan at vi ultimativt kræver dette - nej; vi vil lytte til hvad de andre partier mener og siger, og vi ønsker at deltage i debatten for at opnå bedre resultater. Vi er parate til at gå i forhandlinger og forsvare folk med lave indkomster.

Lad os undersøge hvor meget det vil koste samfundet, hvis man kun giver forbedringer til folk med lave indkomster.

Til sidst; man foreslår at man udlodder optjent beskæftigelsesfradrag 1 gang årligt – eksempelvis i forbindelse med udbetalingen af for meget indbetalt skat om efteråret. Man har planer om, at man udlodder optjent beskæftigelsesfradrag første gang i august 2020.

Beskæftigelsesfradrag der bliver udloddet 1 gang om året? Nå! All right, men hvis det absolut skal være på denne måde, så er det lidt mærkeligt; skal det virkelig være sådan? Skal vi indføre en ordning hvor der kun uddeles en gang om året? Hvorfor skal det være sådan? Hvad ligger til grund for det? Vil det ikke være bedre, at man på hver lønudbetaling får goder af sit beskæftigelsesfradrag?

Hvad er fordelene og ulempen ved at man kun 1 gang om året udlodder gevinst af optjent beskæftigelsesfradrag?

Med disse bemærkninger indstiller vi sagen til nøje behandling i relevant udvalg.

Tak

Mvh

Peter Olsen